

Valsts zemes dienests

ADRESES UN NOSAUKUMI

Valsts zemes dienests

Valsts adresācijas sistēma un adresācijas noteikumi	3
Adrese	4
Kas piešķir adresi?.....	5
Kas un kur uzkrāj adreses?.....	6
Ko darīt, ja adrese nav reģistrēta Valsts adrešu reģistrā?	6
Kas ir plānotā adrese?.....	7
Adreses izmantošana	7
Numurs vai nosaukums?	8
Lēmums par adreses maiņu	9
Ielu nosaukumi un secīgi piešķirti numuri	10
Ar ko atšķiras īpašuma nosaukums un adrese?	11
Vai jāmaina dokumenti, ja mainīta adrese?.....	13
Adrešu datu nodošana citām iestādēm	14
Ko darīt, ja vēlies unikālu nosaukumu viensētai?	15
DZĪVES SITUĀCIJAS	16

Valsts adresācijas sistēma un adresācijas noteikumi

Valsts adresācijas sistēma nodrošina vienotus principus adrešu piešķiršanai un uzkrāšanai, lai pēc adreses varētu ērti atrast objektu dabā.

Adresācijas sistēmas pamatprincipi, kā arī adrešu piešķiršanas un informācijas aprites kārtība ir noteikta Ministru kabineta apstiprinātajos "Adresācijas noteikumos".

Šobrīd spēkā ir 2015. gada 8. decembrī apstiprinātie adresācijas noteikumi.

Adrese

Adreses elementi:

- pilsētas nosaukums;
- novada nosaukums;
- pagasta nosaukums;
- ciema nosaukums;
- ielas nosaukums;
- viensētas nosaukums;
- ēkas nosaukums vai numurs;
- apbūvei paredzētas zemes vienības nosaukums vai numurs;
- telpu grupas (dzīvokļa) numurs.

Adrese ir noteiktā secībā sakārtotu adreses elementu (nosaukumu un numuru) kopa, kas nodrošina adresācijas objekta atrašanās vietas noteikšanu valstī.

Piemēram: Gaismas iela 8–10, Ķekava, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-2123

Kas piešķir adresi?

Adreses piešķir un ar lēmumu apstiprina pašvaldības (pilsētu un novadu domes vai pašvaldību kompetentās institūcijas). Pašvaldības informāciju par piešķirtajām vai mainītajām adresēm nosūta Valsts zemes dienestam reģistrēšanai Valsts adrešu reģistrā.

Veidojot jaunu zemes vienību, pašvaldības izvērtē, vai tai ir nepieciešama adrese. Adrese zemes vienībai obligāti jāpiešķir līdz būvprojekta saskaņošanai.

Savukārt adrese telpu grupai – dzīvoklim – jāpiešķir, pieņemot ēku ekspluatācijā. Adresācijas noteikumi nosaka, ka pašvaldība var izvērtēt nepieciešamību piešķirt numuru nedzīvojamai telpu grupai.

Kas un kur uzkrāj adreses?

Pašvaldību apstiprinātās adreses Valsts zemes dienests uzkrāj Valsts adrešu reģistrā – informācijas sistēmā, kurā adreses tiek reģistrētas un attēlotas kartē.

Ko darīt, ja adrese nav reģistrēta Valsts adrešu reģistrā?

Ja adrese nav reģistrēta Valsts adrešu reģistrā, ēkas vai telpu grupas īpašniekam jāgriežas attiecīgajā pašvaldībā ar lūgumu piešķirt adresi.

Kas ir plānotā adrese?

Valsts adrešu reģistrā ievada arī informāciju par plānotām adresēm un adresēm bez ēkas. Ņemot vērā, ka pašvaldības nereti adreses piešķir pirms objektu izveides un reģistrācijas Kadastra informācijas sistēmā, ne visas adreses ir sasaistītas ar kadastra objektiem. Tāpēc šādām adresēm pievieno pazīmi – plānota adrese. Tas ļauj adrešu datu izmantotājiem noteikt, ka objekts dabā vēl nepastāv.

Adrešes izmantošana

Dokumentos, oficiālajā informācijā un visās valsts informācijas sistēmās un reģistros ir jāizmanto Adrešu reģistrā norādītā adrese. Piemēram, iestāžu veidlapās un informācijā, kas ir publiski pieejama iestāžu tīmekļa vietnēs, jālieto Adrešu reģistrā norādītā adrese.

Numurs vai nosaukums?

ielā

Ja pilsētā vai ciemā ir izbūvētas ielas, apbūvei paredzētai zemes vienībai vai ēkai piešķir numuru ar piesaisti ielas nosaukumam.

Piemēram:

Bērzu iela 2, Ādaži, Ādažu novads, LV-2164

Ja pilsētā vai ciemā ielu nosaukumi nav apstiprināti, apbūvei paredzētai zemes vienībai vai ēkai piešķir nosaukumu.

Piemēram:

"Garaiņi", Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166

Novadu un novadu pagastu apvidos, kas atrodas ārpus ciemiem, apbūvei paredzētai zemes vienībai, viensētai vai ēkai piešķir nosaukumu, neizmantojot ciparus.

Piemēram:

"Kauķi", Vecpils pagasts, Durbes novads, LV-3441

Lēmums par adreses maiņu

Divu mēnešu laikā pēc ielu izveides un ielu nosaukumu piešķiršanas pašvaldības dome vai pašvaldības kompetentā institūcija pieņem lēmumu par iepriekš piešķirto adresu maiņu, apbūvei paredzētas zemes vienības vai ēkas nosaukumu aizstājot ar numuru un piesaistot to ielas nosaukumam.

Ielu nosaukumi un secīgi piešķirti numuri

Ielu nosaukumi un secīgi piešķirti numuri nodrošina saprotamu un ērtu adreses atrašanu. Tas palīdz gan vietējiem iedzīvotājiem, gan viesiem. Īpaši svarīgi tas ir operatīvajiem dienestiem, bet atvieglo pienākumu izpildi arī pasta darbiniekiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem.

Atrast objektu, ja tā adrese būtu, piemēram, Rīgas iela "Liegas", būtu ļoti neērti. Savukārt, lai atrastu ēku Rīgas ielā 20, nepieciešams tikai saprast, kurā virzienā ēkas numurētas.

Adrešu piešķiršana būvju īpašumā ietilpstošām ēkām

Būvju īpašumā var ietilpt viena vai vairākas ēkas. Nepareizs ir uzskats, ka šādos gadījumos tās vienmēr ir funkcionāli saistītas un tām ir jāpiešķir viena adrese.

Vienā būvju īpašumā var ietilpt vairākas ēkas ar pilnīgi atšķirīgu funkcionalitāti. Piemēram, dzīvojamā ēka, biroju ēka, veikals. Ja arī šīs ēkas atrodas uz vienas zemes vienības un pieder vienam īpašniekam, katrai no tām jāpiešķir atsevišķa adrese.

Ar ko atšķiras īpašuma nosaukums un adrese?

Īpašuma nosaukumu piešķir visam nekustamajam īpašumam kopumā. Nekustama īpašuma sastāvā var būt viens vai vairāki objekti (zemes vienības, ēkas, telpu grupas). Katrs no tiem var būt atsevišķs adresācijas objekts, kuram ir jāpiešķir atšķirīga adrese.

Palīgēkām, piemēram, šķūņiem, nojumēm, siltumnīcām u.tml. tiek noteikta tā pati adrese, kas galvenajam adresācijas objektam.

Viena nekustama īpašuma sastāvā var būt iekļauti arī objekti, kuri dabā neatrodas blakus. Piemēram, ēkas, kas atrodas dažādās ielas pusēs. Katra no šīm ēkām ir atsevišķs adresācijas objekts, kuram jāpiešķir atšķirīga adrese – vienai pāra numurs, bet otrai nepāra numurs.

Piemēram :

Īpašumā "Ceriņi" ietilpst trīs būves. Tā nosaukums ir "Ceriņi", bet adreses ir piešķirtas tā sastāvā ietilpstošajām trīs ēkām.

- Dzīvojamai ēkai:

"Mūrnieki", Svitenes pagasts, Rundāles novads, LV-3917

- Biroja ēkai:

"Sermuļi", Svitenes pagasts, Rundāles novads, LV-3917

- Tirdzniecības ēkai:

"Kalna Mūrnieki", Svitenes pagasts, Rundāles novads. LV-3917

Īpašuma nosaukums "Ceriņi" nav adrese. Ja, sūtot pasta sūtījumu, adreses vietā norādīsiet īpašuma nosaukumu, tas adresātu var nesasniegt un var tikt atgriezts sūtītājam atpakaļ ar norādi, ka šāda adrese neeksistē.

Vai jāmaina dokumenti, ja mainīta adrese?

AdreSES maiņas gadījumā īpašniekam īpašuma tiesību dokumenta u.c. maiņa nav jāveic. Visi līdz adreSES maiņai izdotie dokumenti, piemēram, zemesgrāmatas apliecība, kuros fiksēta iepriekšējā adrese, ir spēkā, un to maiņa jāveic tikai tad, ja to vēlas pats dokumenta turētājs.

Infografika: Palīgs adreSES maiņas gadījumā

Adrešu datu nodošana citām iestādēm

Adreses maiņas gadījumā informāciju par notikušajām izmaiņām vairums valsts iestāžu un reģistru saņem automātiski.

Adrešu datus saņem:

- pašvaldības,
- Kadastrs
- Zemesgrāmata,
- Iedzīvotāju reģistrs,
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra,
- Uzņēmumu reģistrs,
- Lattelecom,
- Latvijas Pasts,
- u.c.

Ko darīt, ja vēlies unikālu nosaukumu viensētai?

Ja vēlies dot unikālu nosaukumu savai jaunajai lauku mājai, izmanto mobilās lietotnes vai e-pakalpojumu un datu publicēšanas portāla Kadastrs.lv bezmaksas datu meklēšanas iespējas, lai pārbaudītu, vai iecerētais nosaukums jau nav piešķirts kādai citai ēkai!

Ievadi iecerēto nosaukumu Valsts adresu reģistra meklētājā un sistēma atlasīs visus adresācijas objektus ar šo nosaukumu (ja tādi eksistē). Ja sistēma neatrod ievadīto nosaukumu, tas nozīmē, ka šāds nosaukums vēl nav reģistrēts!

Infografika: Unikālie māju nosaukumi

DZĪVES SITUĀCIJAS

- ***Īpašumam ir piešķirts nosaukums, bet adrese pašvaldībā nav izveidota. Vai Valsts adrešu reģistrā šis īpašums kā adresācijas objekts parādās?***

Nē, neparādās. Adresācijas objekti ir īpašuma sastāvā ietilpstošie objekti (zemes vienība, ēka, telpu grupa), bet īpašums kopumā nav adresācijas objekts. Gadījumā, ja īpašuma sastāvā ietilpstošā zemes vienība ir paredzēta apbūvei vai uz tās jau ir uzbūvēta ēka (bez adreses), tad jāvēršas pašvaldībā ar lūgumu piešķirt adresi. Gadījumā, ja īpašuma sastāvā ietilpstošā zemes vienība nav paredzēta apbūvei, tad tā nav adresācijas objekts un adresi tai nepiešķir.

- ***Skaidrs, ka adreses piešķir pašvaldības. Kas piešķir īpašumu nosaukumus?***

Īpašuma nosaukumu arī piešķir pašvaldība ar lēmumu. Kadastra informācijas sistēmā īpašuma nosaukumu aktualizē, pamatojoties uz pašvaldības lēmumu.

▪ ***Cik ilgs laiks paiet kopš brīža, kad adresi piešķir un apstiprina pašvaldība, līdz tā ir reģistrēta Valsts adrešu reģistrā?***

Pašvaldība piecu darbdienu laikā pēc lēmuma par adreses piešķiršanu vai maiņu sniedz informāciju Valsts zemes dienestam, savukārt dienests piecu darbdienu laikā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas informāciju par adresācijas objektu reģistrē adrešu reģistrā.

Kopš brīža, kad pašvaldība pieņem lēmumu par adreses piešķiršanu vai maiņu, līdz adreses reģistrēšanai Valsts adrešu reģistrā paiet ne vairāk kā 10 darbdienas.

▪ ***Ja adreses nav Valsts adrešu reģistrā, tad šāda adrese nav izveidota un piešķirta?***

Par adreses esamību jebkurš bez maksas var pārlicināties datu publicēšanas un e-pakalpojumu portāla Kadastrs.lv. Ja portālā adrese nav atrodama, tad pašvaldība objektam adresi nav piešķirusi, un, lai piešķirtu adresi, ir jāvēršas pašvaldībā.

www.vzd.gov.lv | info@vzd.gov.lv | @ZemesDienests | @kadastrsLV

Valsts zemes dienests

